

ชื่อไทย : ผึ้ง (Bee)

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Apis mellifera*

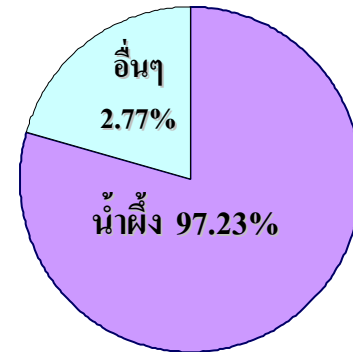
จำนวนพันธุ์ผึ้ง		
ปี	จำนวนเกษตรกร(ราย)	จำนวน(รัง)
2549	2,470	186,962
2550	1,749	195,628
2551	1,558	206,412

ผลผลิต(ตัน)		
ปี	ผลผลิต(ตัน)	เฉลี่ย(กก./รัง/ปี)
2549	13,000	30
2550	10,000	30
2551	10,000	30

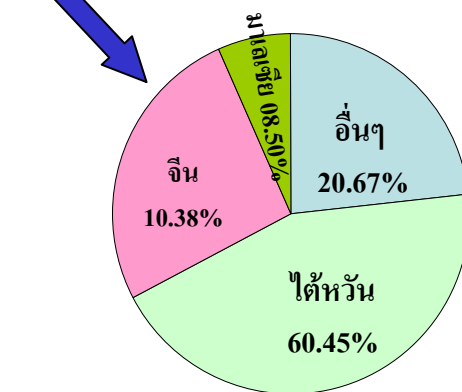
ที่มา : ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร(ผึ้ง)

การส่งออก			
รวมทั้งสิ้น	2549	2550	2551
- ตัน	4,326	3,506	3,202
- ล้านบาท	134.74	130.51	132.33

น้ำผึ้ง			
- ตัน	13,000	10,000	10,000
- ล้านบาท	650	500	500
เกสรผึ้ง			
- ตัน	200	250	100
- ล้านบาท	40	50	20
นมผึ้ง			
- ตัน	100	100	200
- ล้านบาท	120	120	240

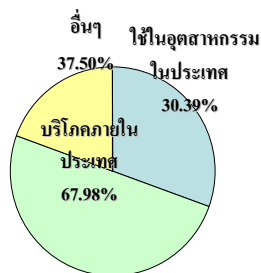

ส่งออกน้ำผึ้ง 32.02 %

ราคาที่เกษตรกรขายได้ปี2551

	ราคาส่ง(บาท/กก.)	ราคาปลีก(บาท/กก.)
น้ำผึ้ง	60-70	150-160
นมผึ้ง	1,200-1,500	2,500-4,500
เกสร	160-200	400
ไขผึ้ง	100-120	150-180

ปริมาณจำนวนผึ้งกับพื้นที่

ภาคเหนือ ร้อยละ 89.07

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 6.74

ภาคกลาง,ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 1.42

ภาคใต้ ร้อยละ 2.76

ฝั้งพันธุ้

ปัญหาอุปสรรค

1. ด้านคุณภาพของน้ำฝั้ง โดยเกษตรกรส่วนใหญ่ผลิตน้ำฝั้งจากการเลี้ยงฝั้งแบบชั้นเดียว บางรายสกัดน้ำฝั้งจากรวงขณะทีน้ำฝั้งบ่มยังไม่ได้ที(ยังไม่ปิดฝั้งหลอตรง)ทำให้ได้น้ำฝั้งเหลวมีควมชื้นสูงกว่ร้อยละ 21 และวัสดุอุปกรณ์ในการเลี้ยงฝั้งมีแหล่งผลิตเพียง 3-4 ทีเท่านั้น ไม่มีการควบคุมคุณภาพ บางครั้งทำให้คุณภาพวัสดุอุปกรณ์ในการเลี้ยงฝั้งไม่ได้มาตรฐาน เช่น คอน แผ่นรังเทียม
2. การแปรรูปผลิตภัณฑ์ฝั้งทีใช้น้ำฝั้งเป็นวัตถุดิบหรือปรุงแต่งรส ยังไม่มีหน่วยงานทีศึกษาค้นคว้าอย่างจริงจัง เช่นนำไปใช้กับสมุนไพรต่าง ๆ ผสมยาลูกกลอน ทำขนมผสมน้ำค้มต่าง ๆ และมีเอกชนนำไปพัฒนาเป็นวัตถุดิบผสมในนม และเครื่องสำอาง
3. การตลาดภายในประเทศการเชื่อมโยงการผลิตการตลาดไม่มีประสิทธิภาพ
4. การตลาดส่งออก มีการกีดกันทางการค้าทีสร้างเงื่อนงำมาก และค่าขนส่งแพง
5. การวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ หน่วยงานราชการทีทำงานด้านนี้ยังมีไม่พอ ในการพัฒนาวิชาการให้ตรงกับความต้องการของเกษตรกร

จุดเด่น

1. ศักยภาพการเลี้ยงฝั้งพันธุ้ของไทยมีความเหมาะสม โดยมีสภาพแวดล้อม ภูมิอากาศและพืชอาหารฝั้ง
2. ฝั้งช่วยเพิ่มผลผลิตพืชทางการเกษตร
3. ผลิตภัณฑ์ฝั้งได้จากธรรมชาติ เก็บได้นาน มีระโยชน์ต่อสุขภาพ
4. ราคาผลิตภัณฑ์ฝั้งสามารถทำรายได้ทีมั่นคง

แนวทางการพัฒนา

1. ส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงฝั้งพันธุ้ 50 จังหวัด ฝั้งพันธุ้จำนวน 195,028 รัง จำนวนฟาร์มเลี้ยงฝั้งมากกว่า 1,747 ฟาร์ม ได้ผลผลิตน้ำฝั้งจากพืชต่าง ๆ ได้แก่ ลำไย ลิ้นจี่ เงาะนุ่น สدابเสื่อ จี้โก้ย่าน งา ยางพารา และทานตะวัน รวมกันมากกว่า 10,000 ตัน/ปี
2. การผลิตนางพญาฝั้งสายพันธุ์ดีสนับสนุนการเลี้ยงฝั้งและพัฒนาสายพันธุ์ให้กับเกษตรกร
3. การตรวจสอบและรับรองมาตรฐานฟาร์ม ร่วมกับกรมปศุสัตว์ ตรวจสอบมาตรฐานฟาร์มฝั้งทีผ่านการรับรอง GAP แล้วจำนวน 186 ฟาร์ม
4. การสนับสนุนและรับรองผลผลิตโดยเฉพาะน้ำฝั้งเบื้องต้นสำหรับเกษตรกรรายย่อย
5. การฝึกอบรมให้ควมรู้ในการเลี้ยงฝั้งพันธุ้และผลิตภัณฑ์ฝั้ง ปีละ 500 ราย

แนวโน้มสถานการณ์การผลิต

1. การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการตลาดฝั้ง ตลาดภายในและต่างประเทศ
2. การสร้างโอกาสในการเพิ่มรายได้จากโซ่การผลิตในอุตสาหกรรมแปรรูปและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง
3. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตลดต้นทุนการผลิตและการสร้างมูลค่าเพิ่ม
4. การควบคุมคุณภาพสินค้าตั้งแต่ระดับฟาร์มถึงผู้บริโภค
5. การวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีการเลี้ยงฝั้งและเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ฝั้ง
6. การส่งเสริมใช้ฝั้งช่วยผสมเกสรพืชเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร
7. ส่งเสริมการใช้ฝั้งในการบ่งชี้ความปลอดภัยแหล่งผลิตทางการเกษตร ในเรื่องความปลอดภัยของผลผลิตทางการเกษตร
8. ส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อสร้างอำนาจด้านการผลิต-การตลาด
9. สนับสนุนการผลิต/การตลาดแบบ contract farming /รณรงค์และส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์ฝั้งคุณภาพในประเทศไทยและต่างประเทศ